

ПЕЙО ЯВОРОВ БИОГРАФИЯ

Яворов е български поет, роден в град Чирпан на 1 януари 1878 г. Истинското му име е Пейо Тотев Крачолов.

Яворов завършва V (IX) клас в Пловдив. От 1893 до 1901 г. работи като телеграфо-пощенец, сменяйки различни селища - Чирпан, Стара Загора, Сливен, Стралджа, Анхиало (Поморие), София. По това време той симпатизира на Българската работническа социал-демократическа партия, а след 1897 г. влиза в контакти с Вътрешната македоно-одринска революционна организация.

Първоначално той е редактор на различни издания, свързани с македоно-одринското революционно движение - в. Дело, в. Свобода или смърт, в. Автономия, в. Илинден. Първата му публикувана творба е стихотворението „Напред“ във в. „Глас македонски“. По-

късно с различни чети многократно преминава границата и се бори за свободата на Македония като става един от най-дейните сподвижници на Гоце Делчев и негов пръв биограф - „Гоце Делчев“ (1904). Този период от неговия живот намира място в мемоарно-есеистичната му книга „Хайдушки копнения“ (1909).

Отзовал се в София със съдействието на д-р Кръстьо Кръстев и П. П. Славейков, Яворов става сътрудник и редактор на издаваното от тях литературно списание „Мисъл“. Първата негова творба, която силно впечатлява естетите от кръга „Мисъл“ и се превръща в неделима част от него, е „Калиопа“. През 1901 г. издава първата си стихосбирка „Стихотворения“, чието второ издание от 1904 г. е с предговор от П. П. Славейков. В този период поетът работи като библиотекар, а по-късно и като драматург на Народния театър. Плод на работата му в театъра са две пиеси - „В полите на Витоша“ (1910) и „Когато гръм удари, как ехото заглъхва“ (1912).

Командирован на няколко пъти в чужбина за усъвършенстване по литература - в Нанси, Женева, Виена, Париж, Яворов усилено чете модерна френска поезия. През 1905 г. става близък приятел с Дора Габе. През 1906 се влюбва в Мина, но скоро след това, при едно от своите пътувания (1910) изпраща към последния и? дом своята възлюбена - Мина Тодорова, сестра на П. Ю. Тодоров. През 1907 г. излиза втората му стихосбирка „Безсъници“, която окончателно проправя пътя на модерната българска лирика. Символистичната поезия на Яворов, метафизична, пропита с дълбок скептицизъм и прозрения за вечните въпроси що никой век не разреши, променя радикално българското литературно мислене и налага нов начин на писане. През 1910 г. излиза от печат антологичната книга на поета „Подир сенките на облаците“, чието второ издание от 1914 г. представя равносметка на поетически път, сравняван с този на Ботев.

Чувствителната душа на поета трудно привиква със суетата и нищетата на литературните и светските нрави в столицата. Лора Каравелова, дъщеря на държавника Петко Каравелов, с която се венчава през 1912 г., малко преди да замине за фронта в Кюстендил, е жената, чиято любов се оказва фатална за него. Запазената кореспонденция между тях, сама по себе си литература, свидетелства за една

пламенна и бурна любов, белязана с много съмнения и много страсти. Трагичният край идва на 29 ноември 1913 г., когато Лора се застрелва, а Яворов прави опит да се самоубие (оставя предсмъртно писмо от един ред: „Моята мила Лора се застреля сама. Ида и аз подир нея“). Изстрелът само пронизва слепочието и го ослепява. Съкрушен от съдебния процес и от мълвата, която го обвинява, че е убиец, на 29 октомври 1914 г. поетът взема голяма доза отрова и се застрелва. Така приключва равносметката си с живота, но не и с литературата големият български поет - Пейо Яворов.

Творчеството и поезията на Яворов са пропити с трагизъм, породен от драматичния му живот, пълен с разочарования. Голямо разочарование му нанася решението на баща му да прекрати образованието му и да започне работа в телеграфната служба. В кръга „Мисъл“ той среща разбиране и получава псевдонима си Яворов от Пенчо Славейков, но поезията не го удовлетворява - той страстно иска да участва в борбите за освобождение на Македония. Силен душевен удар му нанася смъртта на Гоце Делчев през 1903 г., когато той прекратява революционната си дейност поради неразбирателство с Яне Сандански. Последната капка за Яворов са смъртта на Мина Тодорова и обвиненията за убийството на Лора, които го довеждат до самоубийство.

Подбрала: Михаела Тошева
СОУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – Севлиево
11 „В“; уч. 2007/08год